

ОБЛИЦИ ИЗРАЖАВАЊА (ПРИЧАЊЕ О СТВАРНИМ ДОГАЂАЈИМА УЗ КОРИШЋЕЊЕ ОПИСИВАЊА, ДИЈАЛОГА И ПРИПОВЕДАЊА)

МОНОЛОГ – јунак прича на глас, сам, нема саговорника (монолог се углавном јавља у драмским делима, јер се на сцени никако другачије не могу истаћи размишљања јунака, осим када он изговара на глас своје мисли пред публиком, без саговорника)
Пример:

РОМЕО (сам):

Куда бих, кад је срце моје овде?

Врти се, земљо глупа, око осе.

Публика из Ромеових речи, док стоји сам на сцени и изговара текст, сазнаје о томе како се Ромео осећа, о чему размишља.

УНУТРАШЊИ МОНОЛОГ – мисли јунака, изговара речи у себи

Пример:

„Заборавио, а у очима му пизма“, помисли Червјаков и подозриво погледа генерала. „Неће да говори. Требало би му објаснити да ја то нисам хтео, да је то природни закон, иначе ће помислити да сам хтео пљунути. Сад не мисли, али ће после помислити.“

ДИЈАЛОГ – јунаци разговарају, разговор.

Пример:

– *Ма како ти то зазиреш од сата као а је пред тобом живи створ, а?*

– *Па да, шта је него жив – мирно каже дјед.*

– *Сат жив?! – забезекне се Сава.*

– *Жив, богме, и десет пута мудрији него ти.*

Пример:

ЈУЛИЈА: Ромео!

РОМЕО: Мила!

ЈУЛИЈА: Кад да пошаљем теби? У који сат?

ЈУЛИЈА: У девет.

НАРАЦИЈА (ПРИПОВЕДАЊЕ) – приповедач казује неки ДОГАЂАЈ.

- **приповедање у 1. лицу** – У нашој кући, откад се зна и памти, никад нико није имао сата, нити је ко знао да по њему чита вријеме. Мој стриц Ниџо, кад се вратио са Солунског фронта, правио се да „зна у сат“, али касније се испоставило да он умије само понешто око мале казаљке. –
- **приповедање у 3. лицу** – Били краљ и краљица, па имали јединца сина. Кад је краљевић већ нарастао, прославише његово шишано кумство и на час *t* позваше највиђеније људе из свога краљевства.
- **хронолошко приповедање** – догађај се казује хронолошки, редом – Вањка погледа у тамни прозор, у ком је *t* трао одсјај његове свећице и живо представи свога деду Константина Макарича, који је служио као ноћни чувар код господe Живарјових.
- **ретроспективно приповедање** (*retro* = уназад, *spectare* = гледати) – током казивања, приповедач се враћа у прошлост, прича о нечему што се већ догодило, сећа се – **Никако није могао да се савлада, а сећање га је враћало у дане младости** који су му били понекад и мучни и тешки.

ДЕСКРИПЦИЈА (ОПИСИВАЊЕ) – приповедач ОПИСУЈЕ изглед јунака, простор, природу

- **портрет – опис физичког изгледа**

Коса јој је била дуга и спуштена низ плећа, а на глави јој се блисташе златна круна украшена драгим камењем. Али је била посве, посве мала.

- **пејзаж – опис природе**

Чудесно беше погледати на тамне сјене дебелогa дрвећа. Кроз грање се увлачила мјесечина и падала по земљи у чудесним шарама. Липе су мирисале као тамјан из цркве.

- **ентеријер – опис унутрашњег простора**
- **екстеријер – опис спољашњег простора**

На основу свега наведеног свако има задатак да исприча или напише нешто што му се десило, а да користи описивање, дијалог и приповедање кроз своју причу.